



Eva Moe
Reglab

110419

Svenska Reglab – nästa steg

Projektet Svenska Reglab har drivits i 18 månader och byggt upp ett fungerande forum för lärande kring regional utveckling, där regionala utvecklare möts för kunskaps- och kompetensutveckling inom aktuella sakfrågor. Nu föreslås projektet förlängas med ytterligare fyra år, till 30.6.2015. Denna projektplan beskriver på ett övergripande plan Reglabs verksamhet under de kommande fyra åren: innehåll och inriktning, styrning och finansiering. Projektplanen ska sedan kompletteras av årliga verksamhetsplaner.

Bakgrund

Under de senaste åren har mycket förändrats på den regionala arenan. Nya självstyrande regioner och samverkansorgan har tillkommit och en stor del av ansvaret för närings- och tillväxtpolitiken har förskjutits från staten till regionerna. I detta läge har både regionala och nationella aktörer upplevt ett stort behov av att mötas för att diskutera och utveckla sakfrågor gemensamt – och att lära av varandra.

I januari 2010 startades därför projektet Reglab av tio regioner (= regioner/län/samverkansorgan), Vinnova, Tillväxtverket och SKL. Projektet hade föregåtts av ett gemensamt arbete i flera år och en förstudie, som presenterades i oktober 2008.

Avsikten var att skapa en oberoende mötesplats för kunskaps- och kompetensutveckling kring de regionala utvecklingsfrågorna. Ett gemensamt forum för lärande, analys och benchmarking, men också ett ”labb” där man tillsammans kan experimentera med nya metoder och idéer. Genom att skapa läroprojekt inom aktuella sakområden kan Reglabs medlemmar kompetensutveckla den egna personalen och tillsammans utveckla ny kunskap. Reglab ger också möjlighet att snabba på och effektivisera verksamheten: många frågor är likartade i regionerna – i stället för att skapa egna lösningar i varje region, kan man ta del av varandras erfarenheter och utveckla saker gemensamt.

En viktig förebild var danska Reglab som funnits sedan 2005. Danska Reglab har 120 medlemmar på regional, nationell och kommunal nivå och är en efterfrågad verksamhet med hög kvalitet som fokuserar på kunskapsutveckling kring regionala frågor (www.reglab.dk).

Svenska Reglab har nu funnits i snart 18 månader och verksamheten har snabbt kommit igång och etablerat fungerande arbetsformer. Ett antal aktiviteter har genomförts:



- Lärprojekt: Stöd till klusterutveckling
- Lärprojekt: Kompetensförsörjning – prognos och framsyn
- Lärprojekt: Uppföljning och utvärdering av regional tillväxt
- Seminarier: Stärkt innovationskraft, som avslutades med ett gemensamt tvådagars-seminarium tillsammans med IVA:s projekt Innovation för tillväxt
- Seminarier: Braingain (Framsyn) och Den regionala kraften (Almedalen)
- Årskonferens: Kunskapskraft 2011
- Nätverk: Analysnätverk, Forum för Klusterutveckling
- Dokumentations- och kommunikationsaktiviteter: presentationsmaterial, webbplatsen www.reglab.se, återkommande nyhetsbrev, Reglab-rapporter mm.

Den första tiden har varit en uppbyggnadsfas och grunden för verksamheten och organisationen är nu lagd. Rutiner för hur Reglabs aktiviteter ska initieras, beslutas, genomföras och kommuniceras har utvecklats; olika arbetsformer för erfarenhetsutbyte och lärande har prövats och börjat finna sin form. Ytterligare åtta regioner har tillkommit och Reglab har i dag 21 medlemmar, varav 18 regioner. För en utförlig beskrivning av Reglabs verksamhet, se www.reglab.se.

Reglab är på god väg att bli den oberoende mötesplats för lärande kring regionala frågor som varit målet. En extern utvärdering av verksamheten presenterades för Reglabs styrgrupp i januari 2011. Intervjuer och enkäter med Reglabs ägare och deltagare i läroprojekten visade att verksamheten hittills motsvarar förväntningarna, att deltagarna värderar de genomförda aktiviteterna högt, bland annat för att kunskaperna kan omsättas direkt i praktiken, och anser att Reglab bör bli en permanent nätverksorganisation.

Utifrån erfarenheterna av projekttidens verksamhet och den positiva utvärderingen har Reglabs ägare beslutat att de vill fortsätta att utveckla en långsiktigt hållbar verksamhet.

Reglab – nästa steg

Förslaget från Reglabs styrgrupp är att fortsätta i projektform de närmaste fyra åren, 1.7.2011–30.6.2015, för att därefter övergå till att bli en egen juridisk organisation.

En förlängd projektid ger Reglab möjlighet att utveckla verksamheten, stabilisera organisationen och lägga grunden för den kommande, självständiga organisationen. Det länkar också utvecklingen av Reglab på ett bra sätt till regionfrågan, som kan komma att få en lösning under de närmaste åren. Om en ny regional nivå etableras i Sverige i samband med nästa mandatperiod kan Reglab vara ett forum för kunskaps-, kompetensutveckling och lärande i denna förändring, samtidigt som man kan utveckla arbetsformer som stödjer medlemmarnas nya behov.

Nedan följer en beskrivning av den tänkta verksamheten, organisering och finansiering för nästa steg.

Syfte och mål

Reglab syftar till att stärka lärandet om drivkrafter och metoder för att främja hållbar regional utveckling. Den långsiktigt förväntade effekten av Reglabs arbete är en ökad



effektivitet i arbetet med regionala tillväxtfrågor genom ökad kunskap och kompetens hos Reglabs medlemmar.

Övergripande mål:

- Att Reglab är en etablerad och respekterad aktör för kunskaps-, kompetensutveckling och lärande om regional utveckling.
- Att Reglab utvecklar, prövar och sprider metoder och modeller för lärande, analys och benchmarking.
- Att Reglab bidrar till ett förbättrat arbetssätt för medlemmarna i det regionala utvecklingsarbetet.

Under hösten 2011 ska ett strategiskt arbete genomföras i Reglabs styrgrupp för att formulera Reglabs långsiktiga vision, målbild och kärnvärden. Utifrån detta arbete kommer syfte och mål att kompletteras. I Reglabs styrdokument ska också ingå:

- En programlogik där önskade kort- och långsiktiga effekter beskrivs, liksom ett antal indikatorer som bör följas upp under projektiden.
- Årliga verksamhetsplaner med aktivitetsmål.
- Reglabs filosofi och kvalitetssäkringssystem.

Verksamheten

Reglabs kärna är kunskaps- och kompetensutveckling inom regional utveckling. Verksamheten styrs av medlemmarnas behov och ska vara en neutral plattform där medlemmar och andra aktörer kan föra en framåtriktad diskussion för att utveckla sakkunskapen inom olika områden.

Reglabs fokus är ”verkstad”, dvs att fördjupa kunskapen kring sakfrågor. Reglab är inte en intresse- eller lobbyorganisation. Om Reglab har en påverkande roll, sker den indirekt – via den kunskap som utvecklas när medlemmar som träffas och arbetar tillsammans.

Ambitionen för Reglab är att skapa ett så brett kunskapsunderlag som möjligt, där olika perspektiv korsas och bygger ny kunskap. Reglabs verksamhet vänder sig i första hand till praktiker, men akademin bör på olika sätt vara involverad. En nära relation till aktuell forskning och annan expertis säkrar kvaliteten i verksamheten.

Att göra rätt saker, bidra till medlemmarnas utveckling och göra nytta ska vara grunden för Reglabs verksamhet. Medlemmarnas behov avgör inom vilka sakområden Reglab startar aktiviteter. Reglabs kansli ska inte prioritera att bygga upp egen sakkompetens, utan framför allt fungera som igångsättare och facilitator med god kännedom om medlemmarnas behov. Möjligheterna att experimentera stärks av att medlemmarna själva väljer vilka aktiviteter de vill delta i.

Reglab ska fortsätta att utveckla de format som etablerats under första projektperioden:

- Lärprojekt
- Seminarserier
- Framsyn



- Nätverk
- Årskonferensen
- Olika former för kommunikation och spridning

Med utgångspunkt från medlemmarnas behov ska nya format och nya sakområden initieras. Utvecklingsområden som diskuterats hittills är:

- Lärresor
- Gemensamma analyser
- Former för återkommande utbildning/kompetensutveckling för olika grupper (kan vara i samarbete med andra aktörer, t ex högskolor och universitet)

Reglabs kännetecken är fokus på det gemensamma lärandet. Förutom den kunskap som samlas kring olika sakfrågor, bygger Reglab kompetens kring metoder för erfarenhetsutbyte, kollegialt lärande, nätverkande och benchmarking.

Under projekttiden har en dokumentation av olika metoder (till exempel lärprojekt och kollegial coaching) påbörjats, liksom utveckling av generella verktyg (till exempel innovationsindex och klusterstödsmodellen). Reglabs metodutveckling syftar till att stärka och professionalisera erfarenhetsutbytet och att ge deltagarna redskap som de kan använda i sitt arbete på hemmaplan.

Ett engagerat deltagande från medlemmarna är grunden för verksamheten. Att medlemmarna är aktiva i framtagandet och ledningen av lärprojekten, och spridningen av resultaten, är en av de viktigaste framgångsfaktorerna hittills.

Målgrupp

Reglabs aktiviteter vänder sig till de deltagande organisationerna. Medlemmarna väljer själva vad de vill delta i och vilka personer som ska delta i de olika aktiviteterna. Reglabs aktiviteter har hittills framför allt riktat sig till tjänstemän inom medlemsorganisationerna, men för framtiden är regionala politiker en viktig grupp, liksom regionernas samverkanspartners.

Ambitionen för framtiden är att Reglabs aktiviteter ska locka så många som möjligt som är involverade i regional utveckling och kan bidra till det gemensamma lärandet.

Organisation

Ägare/finansiärer. Reglab ägs och finansieras av Sveriges regioner, tillsammans med Vinnova, SKL och Tillväxtverket. Hittills har 18 regioner/län/samverkansorgan deltagit, ambitionen är att samtliga svenska regioner ska bli en del av Reglab. Ytterligare någon nationell myndighet eller organisation kan också vara intressant.

Reglabs finansiärer styr inriktningen på verksamheten. I dagligt tal benämns dessa ”medlemmar”. Medlemmarna fattar beslut om den strategiska utvecklingen av Reglab, tillsätter styrgrupp, har möjlighet att initiera aktiviteter och ta del av alla resultat.



Reglab-partner. Reglab har ambitionen att vara en mötesplats för alla som arbetar med regional utveckling: universitet och högskolor, kommuner, intresseorganisationer, privata företag. Därför erbjuder Reglab möjlighet till ett ”partnerskap”. Reglab-partner erbjuds mot en årlig att delta i Reglabs aktiviteter och ta del av de resultat som utvecklas. Reglab-partners har inte plats i styrgruppen och deltar inte i beslut om inriktningen av verksamheten.

Projektorganisation

Projektägare. Sveriges kommuner och landsting, SKL, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad, är formell projektägare för Reglab, men deltar i övrigt på samma villkor som övriga finansiärer.

Styrgrupp. Reglab leds av en styrgrupp där alla medlemmar är representerade under projektets första tid, fram till 1.4.2012. Under denna period genomförs ett visionsarbete, som ska tydliggöra Reglabs framtida utveckling – vision och mål, krav på framtida styrgrupp, samt beslutsstruktur. Utifrån den tänkta utvecklingen ska Reglabs framtida organisation beslutas. Utgångspunkten är att Reglab från den 1.4.2012 ska ha den för verksamheten mest funktionella organisationen.

Fram till 1.4.2012 fortsätter nuvarande styrgrupp (”interimsstyrelsen”), vars roll är att ansvara för beslut i övergripande och strategiska frågor, verksamhetsutveckling, ekonomi och organisation¹. Styrgruppen avgör till exempel vilka läroprojekt som ska startas. Vid behov kan mindre arbetsgrupper tillsättas för att effektivisera styrgruppens arbete.

Kontaktpersoner. Varje Reglab-medlem har en kontaktperson, som svarar för den löpande kontakten med Reglab. Kontaktpersonens ansvar är att bidra med sin organisations idéer, synpunkter och kunskap till Reglabs arbete och att sprida kunskap och information om arbetet i Reglab till sin organisation. Kontaktpersonerna är också medlemmens representant i styrgruppen.

Projektledare och kansli. För det operativa arbetet ansvarar Reglabs projektledare, som också ansvarar för Reglabs kansli, dvs övriga anställda och externa leverantörer. Kansliets uppgift är att genomföra den verksamhet som styrgruppen och medlemmarna beslutat. Reglabs personal är anställd av SKL och placerad i deras lokaler.

Tidplan

Projektet pågår under perioden 1.7.2011–30.6.2015.

April-juni 2011	Delägarna fattar beslut om finansiering för minst ett år.
1 juli	Projektstart

¹ Etablerad praxis för beslut i Reglab är att eftersträva konsensus i större strategiska frågor, annars gäller majoritetsbeslut.



Aug-dec	Visionsarbete inkl. organisering Verksamhetsplan för hösten 2011 Genomförande av lärprojekt* Verksamhetsplan för 2012
2012 och framåt	Verksamheten drivs och följs upp enligt beslutad verksamhetsplan och de beslut som fattas i styrgruppen.
Hösten 2013	Utvärdering av verksamheten hittills – avstämning och eventuell förändring av verksamhet och organisation
2013 och framåt	Verksamheten drivs och följs upp enligt beslutad verksamhetsplan och de beslut som fattas i styrgruppen. Planering och beslut inför en permanent organisation 2015.
Juni 2015	Projektsslut

**Verksamheten hösten 2011*

Eftersom diskussionen om nästa steg för Reglab pågått under en längre tid och det funnits en tydlig avsikt från ägarnas sida att fortsätta, är delar av verksamheten för hösten 2011 redan igångsatt. Ett antal aktiviteter är initierade eller under planering:

- Lärprojekt: Innovationsindex
- Lärprojekt: Kommunikation för regional utveckling
- Utvecklingsprojekt: Politiskt ledarskap för regionala innovationsprocesser
- Seminarieriserie: Identifiera regionala styrkeområden
- Lärkonferens: Sammanhållningspolitikens betydelse för den regionala tillväxten
- Seminarieriserie: Regional fysisk planering
- Lärprojekt: Samverkansmodellen inom kulturområdet
- Nätverk: Forum för klusterutveckling
- Nätverk: Kompetensförsörjning
- Seminarium i Almedalen
- Seminarium: Social innovation
- Kollegial peer-review av innovationssystemet i två regioner
- Antologi: Den regionala tillväxtens logik, i samarbete med SKL.



Budget

Projekttiden har visat att Reglab kan ha en omfattande verksamhet utan att bygga upp en stor överbyggnad. Även i fortsättningen är strävan att ha ett litet kansli och jobba i nätverk.

Reglabs basverksamhet beräknas kosta ca 3 milj. kr/år. Beräkningen är gjord utifrån det första årets verksamhet och innefattar kansliets arbete med lärprojekt, seminarier, nätverk, årskonferens, kommunikationsaktiviteter, resor, lokaler och administration, samt två projektledartjänster.

Budget tkr	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Löner	850	1 700	1 700	1 700	850	6 800
Adm	25	50	50	50	25	200
Kommunikation	75	150	125	125	75	550
Resor	50	100	100	100	50	400
Årskonferens	100	350	300	300	125	1 175
Nätverk	50	100	100	100	50	400
Framsyn mm	25	50	25	50	0	150
Konsulttjänster	75	150	100	100	75	500
Styrgrupp mm	75	50	50	50	25	250
Utvärdering	0	0	150	125	75	350
Övrigt	75	100	100	100	50	425
Lokaler, support*						
Summa	1 400	2 800	2 800	2 800	1 400	11 200

* SKL bidrar med lokaler, ekonomiadministration, IT-support mm för Reglabs kansli. SKL är också arbetsgivare för Reglabs anställda.

Lärprojekten finansieras även i fortsättningen separat av dem som deltar. Nätverk och framsynsseminarier finansieras via Reglabs budget och är gratis för medlemmar och partners. Årskonferensen finansieras så långt det är möjligt via Reglabs budget.

I samband med att nya typer av aktiviteter utvecklas får styrgruppen ta ställning till om de ska ingå i Reglabs budget eller finansieras separat.

Finansiering

Ägarna/medlemmarna finansierar Reglabs basverksamhet, som beskrivs i budgeten ovan. Ett förslag till finansieringsmodell har utarbetats, där avgiften för respektive deltagare är differentierad efter organisationstyp (nationell, regional) och regionstorlek.



I modellen betalar regioner 75 000 kr/år plus 8 öre per invånare. Nationella myndigheter och organisationer betalar 250 000 kr/år. SKL bidrar med kostnaden för projektägarskap och att disponera arbetsplatser i SKL-huset. De faktiska kostnaderna för olika deltagare blir enligt modellen:

	Invånare län	Avgift
VGR	1 569 458	200 557
Region Skåne	1 231 062	173 485
Region Värmland	273 257	96 861
Landstinget Västernorrland	243 042	94 443
Region Dalarna	276 454	97 116
Norrbottnens läns landsting	249 019	94 922
Regionförbundet Jönköping	336 044	101 884
Region Västerbotten	258 548	95 684
Östsam	427 106	109 168
Regionförbundet Kalmar	233 639	93 691
Region Gävleborg	276 220	97 098
Regionförbundet Örebro	278 882	97 311
Region Gotland	57 221	79 578
Landstinget Västmanland	251 353	95 108
Regionförbundet S. Småland	183 162	89 653
Regionförbundet Uppsala län	331 898	101 552
Regionförbundet Sörmland	269 053	96 524
Region Blekinge	152 591	87 207
<i>Regionförbundet Jämtland</i>	<i>243 042</i>	<i>94 443</i>
<i>Region Halland</i>	<i>296 825</i>	<i>98 746</i>
<i>Stockholm län</i>	<i>2 019 182</i>	<i>236 535</i>
Vinnova		250 000
Tillväxtverket		250 000
SKL: Lokaler, adm, support etc.		
Summa		2 822 255

De tre kursiverade regionerna är i dag inte med i Reglab.

Delägarna fattar beslut om finansiering för minst ett år i taget, dock bör delägarna deklarerat sin avsikt att delta under hela fyraårsperioden. I bilaga 1 beskrivs finansieringen för hela projektperioden, uppdelat på respektive finansiär och år.

För *Reglab-partner* är årsavgiften 10 000 kr det första året, därefter 20 000 kr/år.



Lärprojekt och andra större aktiviteter finansieras separat, av deltagarna.

Uppföljning och utvärdering

Reglabs aktiviteter ska kontinuerligt följas upp och förändras, så att de lever upp till medlemmarnas behov.

Varje år görs en verksamhetsberättelse, inklusive ekonomisk rapport. I arbetet med programlogik ska ett antal indikatorer utarbetas, för att återspeglas i verksamhetsberättelsen.

En extern utvärdering ska göras av Reglabs verksamhet efter halva projektiden, hösten 2013. Utvärderingen ska fokusera verksamhetens inriktning och arbetssätt.

En extern utvärdering ska också genomföras i projektets slutfas. Utvärderingen ska fokusera effekterna av deltagandet i Reglabs aktiviteter hos medlemsorganisationerna.

Möjligheten att genomföra utvärdering av Reglab som följeforskning ska undersökas.